

Trinajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Blagoevgrad (Bolgarija), 20.–24. julij 2015

Naloga skupinskega tekmovanja

Turist je moral med potovanjem po Južni Afriki izpolniti obrazec v severni sotsčini. Čeprav ni poznal niti besede v tem jeziku, je lahko uganil, kaj pomeni naslednje:

Nomoro ya phaspoto: ('številka potnega lista')

Aterese ya emeile: ('e-poštni naslov')

Vendar pa ni vedel, kaj pomeni tole:

Leina, sefane:

Naga:

Letšatšikgwedi la matswalo:

Bong:

Batswadi:

Mma:

Tate:

Bana:

Mmala wa mahlo:

Na žalost tam ni bilo nobenega prevajalca, našel je le enojezični razlagalni slovar severnega sota. Turist je v njem našel tole:

mma	<i>motswadi wa ka wa mosadi, yo a mpelegego</i>
tate	<i>monna yo a ntswetšego</i>
bong	<i>sepharologanyi seo se šupago gore motho goba phoofolo ke monna goba mosadi</i>
matswalo	<i>letšatši le kgwedi tšeo motho a belegilwego ka tšona</i>
naga	<i>lefase leo le arotšwego la go ba le batho ba bantši, leo le nago le mmušo wo o lego ka fase ga taolo ya presitente le bathuši ba gagwe; naga e šomiša tšhelete ya go fapana le ya dinaga tše dingwe</i>
mmala	<i>ponagalo ya selo yeo gantši e ka tšwelelago gabotse ge e le mosegare ka lebaka la mahlasedi a letšatši, selo seo se ka bonagala e le se se hubedu, tala, tšhweu bjalobjalo</i>
mahlo	<i>dikgokolwana tše pedi tša bošweu le boso tšeo di lego sefahlegong ka godimo ga nko, di šoma go lebelela le go bona</i>

Sprva mu to ni veliko pomagalo. Vendar je po daljšem listanju po slovarju prebral še nekaj gesel:

Basotho	<i>batho ba Afrika Borwa bao setlogong sa bona ba tšwago nageng ya Lesotho, bao ba bolelago Sesotho sa Borwa bjalo ka polelo yeo ba e antšego letsweleng</i>
beke	<i>lebaka la go bopša ke matšatši a šupago</i>
bona	<i>go diriša mahlo go lebelela</i>
iri	<i>lebaka la nako la go bopša ke metsotso ye masometshela</i>
kgwedi	<i>lebaka le le bopšago ke dibeke tše nne go iša go tše hlano</i>
leina	<i>lentšu goba sehlopha sa mantšu seo se fiwago le go relwa motho gomme a bitšwa ka lona</i>
lekgolo	<i>nomoro ye kgolo ya go bopša ke masome a lesome</i>
lesome	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago senyane, ya go bopša ke ge go hlakanywa senyane le tee</i>
letšatši	<ol style="list-style-type: none"><i>lebaka la nako la go bopša ke diiri tše masomepedinne</i><i>polanete ye kgolokgolo ya nkgokolo ya mahlasedi a phišo ye ntši selemo, yeo e rotogago bohlabela mesong ya phatša leratadima go ya bodikela, ge e se gona e ba leswiswi</i>
metsotso	<i>lebaka la nako la go bopša ke metsotswana ye masometshela</i>
monna	<i>motho wa bong bja botona</i>
monwana	<i>setho sa mmele seo se lego seatleng goba leotong, sa dinokonoko sa go otlologa, gantši se šoma go swara</i>
morwa	<i>ngwana wa mošemane</i>
morwedi	<i>ngwana wa mosetsana</i>
mosadi	<i>motho wa bong bja botshadi</i>
mošemane	<i>ngwana wa bong bja botona</i>
mosetsana	<i>ngwana wa bong bja botshadi</i>
motswadi	<i>mosadi goba monna yo a nago le ngwana goba bana</i>
ngwaga	<i>lebaka la dikgwedi tše lesomepedi</i>
ngwedi	<i>selo sa nkgokolo seo se bonagalago bošego leratadimeng seo se tlišago seedi se segolo lefaseng, se hlatha mabaka a kgwedi</i>
nkgokolo	<i>sebopego sa go raretša seo se swanago le kgwele ya maoto, kenywa ya tamati, namune, bjalobjalo</i>
nne	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago tharo, ya go bopša ke ge go hlakanywa tharo le tee</i>
pedi	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago tee, ya go bopša ke ge go hlakanywa tee le tee</i>
seatla	<i>setho sa mmele seo se lego mafelelong a letsogo sa mphaphathi sa menwana, se šoma go swara</i>
sefane	<i>leina le tee leo maloko ka moka a lapa a le šomišago</i>
šupa	<ol style="list-style-type: none"><i>go emišetša letsogo pejana mola monwana o lebile pele ka nepo ya gore motho a bone seo se nepiwago goba seo go bolelwago ka sona</i><i>nomoro ye nnyane ye e fetago tshela, ya go bopša ke ge go hlakanywa tshela le tee</i>
tšhelete	<i>silibera le koporo tša nkgokolo goba pampiri yeo e ngwadilwego ya khutlonne, yeo e šomišwago go reka dilo, yeo e lego bohlokwa kudu ekonoming ya naga</i>

Po tem je lahko izpolnil celoten obrazec.

Turist se je nato začel zanimati za severni soto in ugotovil, da zdaj razume več razlag gesel:

koko	BONA <i>makgolo, rakgolo</i>
makgolo	<i>mmagotate goba mmagomma</i>
rakgolo	<i>tatagotate goba tatagomma</i>
setlogolo	<i>ngwana wa ngwanake</i>
kgaetšedi	<i>ngwana wa batswadi ba ka wa mosetsana goba wa mosadi</i>
moratho	<i>ngwana wa mmago, e ka ba wa mosetsana goba mošemane</i>

- (a) Ko je turist izpolnil obrazec, mu je uradnik, ki je vzel njegove dokumente, rekel nekaj takega kot „**Šupa ka monwana šupa**“. Sprva turist ni vedel, kaj mora narediti. Ampak, ko so mu pokazali, je turist razumel povezavo med obema pomenoma besede **šupa**. Razložite povezavo.
- (b) Kako je v tem slovarju razložena beseda **tharo**?
- (c) Kaj lahko poveste o izvoru besede **lekgolo**?
- (d) Sestavite dvojezični slovar (severni soto - slovenščina) in slovnico severnega sota, čimbolj podrobno, kot le lahko iz podatkov v tej skupinski nalogi.

⚠ Jezik severna sotščina spada v bantujsko podskupino niger-kongoške družine. Je eden od 11 uradnih jezikov v Republiki Južni Afriki in materni jezik približno 4,6 milijona ljudi.

—Boris Iomdin

Slovensko besedilo: Gabrijela Hladnik.

Srečno!